

Škola a muzeum – místa edukačně podnětného setkávání

Aplikace metod zážitkové pedagogiky do školního vzdělávání

Seminář pro učitele základních a středních škol se zájmem o zážitkovou pedagogiku a muzejní edukaci a pro pedagogické i nepedagogické pracovníky muzeí v první linii (v pořadí čtvrté celorepublikové setkání).

Pořádají a srdečně Vás zvou
Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku Asociace muzeí a galerií ČR, Regionální muzeum v Litomyšli, Zámecké návrší p. o., Pardubický kraj a Město Litomyšl.

Seminář se koná pod záštitou náměstkyně hejtmana Pardubického kraje
Ing. Jany Pernicové a starosty města Litomyšle Radomila Kašpara.

8. – 9. února 2016

Pondělí 8. 2. 2016

9.00 – 9.30 **Prezence, káva a čaj na přivítanou**

9.30 – 10.00 **Úvodní slovo: Proč právě tady a spolu?**

Renata Kmošková, programová produkční, muzejní edukátorka, moderátorka semináře - Regionální muzeum v Litomyšli.

Ing. Jana Pernicová náměstkyně hejtmana Pardubického kraje zodpovědná za školství, kulturu a památkovou péči, starosta města Litomyšle Radomil Kašpar, Mgr. Martin Kiss vedoucí odboru školství a kultury Krajského úřadu Pardubického kraje. René Klimeš, ředitel Regionálního muzea v Litomyšli a Ing. David Zandler, ředitel Zámeckého návrší Litomyšl p.o.

Škola na zámku
Litomyšl

REGIONÁLNÍ
MUZEUM
v LITOMYŠLI

Litomyšl
moderní historické město

PARDUBICKÝ KRAJ

10.00 – 10.15 Škola na zámku.

Mgr. Petra Jiráňová, programová vedoucí Zámecké návrší Litomyšl. Ve svém příspěvku představí zejména projekty Škola na zámku a Litomyšlení, dětský program pro Zámecké návrší.

Dětský program stejně jako Škola na zámku představují jedinečný příklad využití potenciálu historického areálu ke kulturně vzdělávacím účelům. Tento příspěvek tedy seznámí účastníky s možnostmi zážitkového vzdělávání v Litomyšli v kontextu vzájemné spolupráce několika organizací aneb jak spolu a vzájemně tvoříme zážitkovou pedagogiku v Litomyšli. Škola na zámku je jedinečným projektem propojujícím zážitkovou pedagogiku a genius loci lokality Zámecké návrší v Litomyšli. Využívá potenciál vazby na dobové reálie, památky kulturního dědictví a významné osobnosti, které ve městě pobývaly. V aktuální nabídce jsou převážně dvouhodinové programy pro základní a střední školy zaměřené na hudbu, výtvarné umění, historii, architekturu, tvůrčí psaní nebo například i environmentální výchovu. Programy Školy na zámku doplňují klasické školní učivo a vycházejí z Rámcového vzdělávacího programu. Přinášejí tedy nejen vhodný doplněk studia, ale také jedinečný prožitek hru a zábavu. Dětský program nazvaný Litomyšlení, představuje jakési interaktivní putování historií zámku nejenom pro děti. Návštěvník na program narazí v konírně, ve stanu před kavárnou, v zámeckém parku, kostele Nalezení sv. Kříže, ale také v Regionálním muzeu nebo přímo na zámku. Jednotlivá zastavení tak nenásilně propojují jednotlivé objekty na návrší.

10.15 – 10.30 Muzeum jako místo setkávání – prožitek jinak. Představení muzea a jeho aktivit směrem k veřejnosti.

Renata Kmošková, Regionální muzeum v Litomyšli.

Muzeum je místo, kde chceme, aby bylo našim návštěvníkům vždy dobře a rádi se k nám vraceli. A co proto děláme? Pořádáme výstavy s doprovodnými programy, lektorované dílny, workshopy, besedy vždy tak, aby si tyto každý návštěvník podle svých potřeb co nejvíce užil. Nabízíme tak vzdělávání pro celou řadu věkových i zájmových skupin, se kterými jsme se již naučili dobře pracovat a snažíme se k tomu využít potenciál, který muzeum nabízí – sbírkové předměty a atraktivní prostory. Při tvorbě i realizaci aktivit usilujeme nejen o „klasickou muzejní prezentaci“, ale také nás zajímá, co během ní návštěvníci prožívají a jak se cítí. Vhodným je například využití naší muzejní herny. Oblíbená je nejen u malých návštěvníků, ale také mezi rodiči a prarodiči, kteří její existenci v souvislosti s návštěvou muzea většinou neočekávají. Praxe ukazuje, že mnozí dospělí zpravidla s povděkem vítají nabízenou příležitost v klidu si prohlédnout některou z expozic či výstav, zatímco si jejich děti (především ty malé) spokojeně hrají. Návštěvu herny navíc zařazujeme i do našich programů pro školy. Žáci ji mohou navštívit vždy po skončení hlavní vzdělávací činnosti, kdy si do ní mohou jít tzv. „za odměnu“ pohrát se svými kamarády. K jejich velké radosti k tomu dochází v době školního vyučování! V příspěvku zazní muzejněpedagogický komentář k několika příkladům dobré muzejní praxe (zaměřených na učení žáků nejrůznějších stupňů škol), který se opírá o myšlenku Muzeum jako místo setkávání!

Škola na zámku
Litomyšl

REGIONÁLNÍ
MUZEUM
V LITOMYŠLI

Litomyšl
moderní historické město

PARDUBICKÝ KRAJ

10.30 – 10.45 **Co je a není zážitková pedagogika ve školní a mimoškolní vzdělávací praxi.**

Mgr. Kateřina Tomešková, Ph.D. Předsedkyně Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku Asociace muzeí a galerií ČR, muzejní pedagožka Muzea Komenského v Přerově a autorka odborné monografie Otevřená klenotnice poznávání

Každého pedagogicky zaměřeného profesionála, který na své jednání nahlíží očima reflektivního praktika, může dozajista obohatit příspěvek kolegyně, jež věnuje zvláštní pozornost rozvoji "nové kultury" vzdělávání a výchovy jak v českých muzeích, tak i v našich školách. Uvažovat o vhodných cestách ke zvyšování kvalit muzejní edukace v jejím pojetí znamená – hluboce se zamýšlet nad tím, jak probíhá proces poznávání v mimoškolním prostředí, a to především u návštěvníků z řad školních dětí. Za vytvořením prostoru pro otevření společné diskuse mezi muzejníky a pedagogy stojí odborný zájem autorky příspěvku zjistit, zda ten či onen prožitek, který muzejní pedagogové cíleně aranžují do podnětného prostředí českých muzejních expozic a výstav, opravdu přináší žákům vyšší úroveň poznatků a do jaké míry obohacuje učení vybudované na principech zážitkových metod jejich emocionální citění. Je na místě se ptát, v jakých případech školáci sami považují prezentovaný způsob muzejní edukace za zajímavou vzdělávací cestu, která je podvědomě přivádí nejen k rozvoji fantazie, ale také jim mnohdy poskytuje i cenné potěšení z poznávání.

10.45 – 11.00 **Pohled muzejníka na spolupráci se školou.**

Mgr. Silvie Čermáková, členka výboru Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku Asociace muzeí a galerií ČR
Mgr. Zdeňka Kozlíková, pedagožka
a studenti Střední umělecko - průmyslové školy Helenín

Příspěvek se věnuje společnému projektu **Muzeum na dlažbě**, a to očima studentů a pedagogů. Stručně zhodnotí zatím dva ročníky výjimečné edukace, která obsahuje mnoho vrstev. Vznikl cyklus komentovaných prohlídek města a divadelních etud, ve kterých studenti zpracovávají témata z historických kronik. Tento projekt byl navržen po prvním ročníku na ocenění Zlaté Jeřabiny Kraj Vysočina v kategorii kulturní počin roku (2014). Příspěvek také nabídne odpovědi na otázky, co přinesl tento projekt studentům a jak tuto spolupráci hodnotí pedagog.

11.00 – 11.15 **Přestávka, občerstvení**

Škola na zámku
Litomyšl

REGIONÁLNÍ
MUZEUM
V LITOMÝŠLI

Litomyšl
moderní historické město

PARDUBICKÝ KRAJ

- 11.15 – 11.30 Význam projektového vyučování a učení v souvislostech, učení v muzeu jako podpora dosahování vzdělávacích cílů školních vzdělávacích programů a získávání klíčových kompetencí dětí a žáků.**
Mgr. Jana Blažková – ředitelka ZŠ a MŠ Lobodice, učitelka prvního stupně s dlouholetou praxí, která má zkušenosti jako lektorka a manažerka různých projektů a navíc je spoluautorkou učebnic prvouky, matematiky a některých pomůcek, které škola vydávala v rámci projektů OP VK

Tématem uvedeného vystoupení je zprostředkování poznatků a zkušeností z dlouhodobé spolupráce s Muzeem Komenského v Přerově. Půjde o pohled elementaristů na přidanou hodnotu animačních programů v rámci školních vzdělávacích programů s popisem konkrétních souvislostí. Autorka příspěvku se ohlíží na závažnou problematiku naplňování cílů výchovy a vzdělávání malotřídni školy, kterou převážně navštěvují děti a žáci z vyloučené lokality a z nepodnětného prostředí.

- 11.30 – 11.45 Participace a intencionalita = podnětné vzdělávání je, když se ze spotřebitelů stanou spolutvůrci.**
Mgr. Silvie Čermáková

Stručné zhodnocení projektu MND a představení dalších typů projektového vyučování. Příspěvek pojednává o přístupu, který studenty nevnímá jako spotřebitele, ale činí z nich spolutvůrce. O přínosech takového přístupu, a to jak pro instituci primárně kulturní (muzeum) a instituci primárně vzdělávací (škola), tak pro studenty a jejich osobní rozvoj. Přiblíží tento způsob edukace vyznačující se širokospektrálním vzdělávacím dosahem na konkrétních příkladech spolupráce:

-se SPUŠ Helenín „Muzeum na dlažbě“

- s gymnáziem Jihlava: projektové dny aneb „španělský Mahler“

Budou zmíněny i další typy dalšími typy podpory podobně edukativně-komunitních projektů Muzea Vysočiny Jihlava. U všech zůstává hlavním cílem podpora především těchto klíčových kompetencí: k učení, komunikativní, sociální a personální, a to prostřednictvím muzejní edukační činnosti.

- 11.45 – 12.00 Co na to úřad? Pohled úředníka z kraje na spolupráci vzdělávacích institucí při edukaci dětí a mládeže, vzhled do stanoviska kraje (úvod do strategie).**
Ing. Jana Pernicová náměstkyně hejtmana Pardubického kraje zodpovědná za školství, kulturu a památkovou péči

Museum ludus. Příspěvek je zamyšlením nad významem muzeí jako zdroje poznání historických souvislostí, které jsou dětem a mládeži předkládány hravou formou. Komenského princip Schola ludus snese v moderním pojetí srovnání s muzei jakožto vzdělávacími institucemi, kde se hravá forma předávání poznatků přímo nabízí. Muzea byla původně místy zasvěcenými múzám, školami hudby a umění, dnes jsou i místy zasvěcenými vědění, studovny s obrovským potenciálem v podobě svých sbírek.

- 12.00 – 12.30** **Diskuse účastníků semináře o obsahu přednesených příspěvků.**
- 12.30 – 13.30** **Oběd**
- 13.30 – 15.30** **Diskuse - vedle sebe a za spolupráce - muzejní pedagog a učitel.**
 Téma: Pohled učitele a muzejního edukátora na zážitkovou pedagogiku, její význam a specifika. Zajímá nás, jak mohou účastníci edukačních programů z řad školních dětí lépe dosáhnout prožitků, sdílet je mezi sebou a poté nově nabyté poznatky využít ve prospěch naplňování cílů školní výuky. Neříkáme nové věci, ale nabízíme jedinečnou možnost diskuse obou stran, ke které v běžném provozu není dostatečný prostor.
- 13.30 – 14.30** **Prohlídka expozičních prostor zámeckého návrší/ prohlídka expozičních prostor muzea se zaměřením na vzdělávací potenciál muzejní herny muzejní expozice.**
- 14. 30 – 15.30** **Prohlídka expozičních prostor zámeckého návrší/ prohlídka expozičních prostor muzea se zaměřením na vzdělávací potenciál muzejní herny muzejní expozice.**
- Účastníci semináře budou dle pokynů organizátorů akce rozděleni do skupin a postupně absolvují obě prohlídky. Povedou Renata Kmošková (RML) a Mgr. Petra Jiráňová (Zámecké návrší p.o.) ve spolupráci se svými kolegy.*
- 15. 30 – 16.00** **Přestávka, občerstvení**
- 16.00 – 17.30** **Kulatý stůl – Spolu a společně – učitel, ředitel, muzejní či galerijní pedagog, lektor, průvodce...**
 Hlavní otázky do diskuse: Co tito více či méně edukačně zaměření praktici mohou při plnění vzdělávacích a výchovných cílů jeden od druhého profesně očekávat? Kde všude se s úspěchem protíná jejich pedagogická činnost a jakých podob může nabývat kvalitní mezioborová spolupráce při muzejní edukaci?
- 17.30 – 18.30** **Ubytování**
- 19.00** **Večerní překvapení**
- 20.00 – 23.00** **Společenský večer v Zámeckém pivovaru**
 Neformální večere, při které lze pokračovat v započaté profesní diskusi.

Škola na zámku
Litomyšl

REGIONÁLNÍ
MUZEUM
V LITOMYŠLI

Litomyšl
moderní historické město

PARDUBICKÝ KRAJ

Úterý, 9. 2. 2016

9.00 – 14.00 **Ukázky zážitkově zaměřených edukačních aktivit uplatňovaných v litomyšlské muzejněpedagogické praxi.**
Stanete se žáky či studenty a projdete si vámi vybrané programy, které nabízí Škola na zámku a Regionální muzeum v Litomyšli. Na vlastní kůži zažijete to, co vaši žáci nebo návštěvníci. Na jednotlivé programy bude možné se přihlásit předem. Podrobný program bude upřesněn v průběhu měsíce ledna.

Ve dvou blocích budou probíhat paralelně vždy minimálně 3 programy s maximální kapacitou 25 účastníků.

9.00 – 11.00 Hlavní budova muzea / zámecký pivovar

12.00 – 14.00 Hlavní budova muzea / zámecký pivovar

Podrobné organizační pokyny a informace k možnosti ubytování obdrží přihlášení účastníci akce v průběhu ledna 2016.

Na osobní setkání se všemi zájemci o širokou podporu metod zážitkové pedagogiky a jejich další rozvoj v českém vzdělávání se těší jak všichni organizátoři semináře z Litomyšle, tak členové výboru muzejněpedagogické komise

**Škola na zámku
Litomyšl**

**REGIONÁLNÍ
MUZEUM
V LITOMYŠLI**

Litomyšl
moderní historické město

PARDUBICKÝ KRAJ